

Kingo: Aandelige Sjungekor

Bogen

Kingo, Thomas: *Aandelige Sjunge-Chor, første og anden Part*. 1677, 1681. Bd. 1-2 i 1 bd. Kbh., Paulli, 1677, 1681

Originaludgaven af **Kingo's Aandelige Sjunge-Chor** er en af skolens største klenodier. Hvornår skolen erhvervede den, ved vi ikke – måske i årene omkr. 1860, da skolens bibliotek også fungerede som stiftsbibliotek. I generationer har skolens dansklærere haft bogen med ude i klassen for at vise eleverne et originalt eksemplar af et af dansk litteraturs berømteste værker.

Trods dette fremtræder bogen – som flere andre af skolens ældre bøger – i overraskende god og velholdt stand. Skolens eksemplar rummer både "sjungekorets" såkaldte første og anden part (forfattet hhv. 1674 og 1681).

Selv om bogen består af salmer, var den oprindeligt ikke tænkt til gudstjenestebrug, men til **andagt i hjemmet**. I første part er salmerne ordnet efter ugens syv dage, hvor hver dag får en morgensalme, en aftensalme og en såkaldt "pønitensesalme" (d.v.s. bodssalme). Som noget vigtigt har hver dags salmer samme melodi.

Forfatteren

Thomas Kingo (1634-1703) virksomhed spændte over mindst tre fagområder: Teologi, litteratur og historie. Inden for **teologien** blev han en af de største bidragydere til den danske salmeskat, på linje med 1700-tallets **Hans Adolph Brorson** og 1800-tallets **N. F. S. Grundtvig**. **Litteraturhistorisk** var hans produktion enorm, jvfr. hans *Samlede Værker* i otte bind, udkommet i 1975, og som ligeledes findes på skolens bibliotek. Han var en af de betydeligste bidragydere til såkaldt barok poesi og optræder i enhver dansk litteraturhistorie. Og **historisk** føjede han sig smukt ind i den tidlige enevældes samfund som en person, "samfundet havde brug for", d.v.s. som loyalt støttede op om det nye styres bestræbelser efter at skabe ensartede forhold for befolkningen, ikke mindst inden for religions- og kirkeforhold.

Kingo kom fra jævne kår, men nåede ikke desto mindre højt på strå: 1677 blev han kaldet til biskop over Fyns Stift, 1679 optaget i adelsstanden, 1682 dr. theol., 1690 justitsråd. Han ligger begravet i Fraugde Kirke på Østfyn, hvor han havde købt sin svogers herregård Fraugdegård, der kan ses den dag i dag.

Baggrunden

Salmesangen i Danmark går tilbage til reformationen i 1500-tallet, og den lutherske arv og rettroenhed præger i høj grad **Kingo's** salmer. Først og sidst er salmerne dog præget af en personlig og inderlig religiøsitet, parret med et enestående kunstnerisk talent, hvor der ikke mindst trækkes på personlige erfaringer og personlig selvindsigt. Af bitter erfaring vidste **Kingo**, at "Sorrig og Glæde de vandre tilhobe". **Kingo** formulerede tilværelsens grundvilkår lige ud og uden florumvundne eller sentimentale indpakninger.

Hans salmer blev næsten omgående **fast standard ved gudstjenester** i Danmark, Norge og Færøerne, ikke mindst fordi de forenede det sublime, det ophøjede ved troen på det guddommelige med en helt konkret hverdagsvirkelighed. Det sker f.eks. ved at **Kingo** tager udgangspunkt i den natur, som hvert menneske til alle tider dagligt har for øje, f.eks. solopgang og solnedgang. Hver ny dag er en gave! Og hver ny nat overgiver vi os til mørket og det nådige forsyn!

*Nu rinder Solen op
Af Øster-lide,
Forgylder Klippens Top
Og Biergets side,
Vær glad, min Siæl, og lad din Stemme klinge,
Stiig op fra Jordens Bo,
Og med din Tak og Tro
Til Himlen svinge.*